

Kasvun ja oppimisen lautakunta 18.01.2023 § 9

§ 9

Oikaisuvaatimus 14.12.2022 määräaikaisen tuntiopettajan valinnasta

Valmistelijat / lisätiedot:
Leino Virpi

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Toisen asteen koulutuksen johtaja Erma Tapio

Kasvun ja oppimisen lautakunta kumoo Etelä-Tapiolan lukion rehtorin päätöksen 9.12.2022 § 7 määräaikaisen IB-linjan tuntiopettajan valinnasta ajalle 9.1.-31.7.2023 ja palauttaa asian uudelleen rehtorin käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi.

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että tehtävään valittu voi jatkaa tehtävässä, kunnes rehtori on tehnyt uuden päätöksen asiassa.

Käsittely

Keronen esitti, että rehtorin päätöksen täytäntöönpano keskeytetään seuraavin perusteluin:

"Lautakunta päättää, että rehtorin päätöksen täytäntöönpano keskeytetään. Valittu henkilö ei täytä opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen kriteerejä eikä ole siten kelpoinen Business Managementin opetukseen. Lautakunnan on pyrittävä siihen, että päätökset ovat lainmukaisia. Jos valittu henkilö ei täytä tehtävän kriteerejä, ei lautakunnan päätös ole lainmukainen."

Lisäksi Keronen esitti, että lautakunta valitsee varasijalle valitun varsinaiseen tehtävään seuraavin perusteluin:

"Lautakunta valitsee alunperin varasijalle valitun henkilön varsinaiseen tehtävään. Varasijalle valittu henkilö täyttää kaikki tehtävän edellyttämät kriteerit paremmin kuin varsinaiselle sijalle valittu henkilö."

Lisäksi Keronen esitti seuraavan toivomuksen:

"Lautakunta toivoo, että virka laitetaan uudelleen hakuun."

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja Räf totesi Kerosen ehdotusten ja toivomuksen raukeavan kannattamattomina.

Keronen ilmoitti eriävän mielipiteensä lautakunnan tekemään päätökseen. Eriävän mielipiteen perustelut ovat pöytäkirjan liitteinä.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta kumosi Etelä-Tapiolan lukion rehtorin päätöksen 9.12.2022 § 7 määräaikaisen IB-linjan tuntiopettajan valinnasta ajalle 9.1.-31.7.2023 ja palautti asian uudelleen rehtorin käsiteltäväksi ja

ratkaistavaksi.

Kasvun ja oppimisen lautakunta päätti, että tehtävään valittu voi jatkaa tehtävässä, kunnes rehtori on tehnyt uuden päätöksen asiassa.

Keronen ilmoitti eriävän mielipiteensä lautakunnan päätökseen.

Selostus

Lukion rehtori on päätöksellään 9.12.2022 § 7 valinnut määräaikaisen IB-linjan tuntiopettajan ajalle 9.1.-31.7.2023. Päätöksestä on 14.12.2022 saapunut oikaisuvaatimus, jonka on tehnyt yksi hakijoista. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan päätöksen kumoamista, koska päätös on oikaisuvaatimuksen mukaan useiden lakien ja useiden asetusten vastainen sekä myös tarkoituksenmukaisuuden vastainen. Oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa laajan koulutukseensa, aineenhallintaansa ja englannin kielen taitoonsa. Oikaisuvaatimuksen tekijä toteaa, että tehtävään valitulla ei ole vaadittavia opetettavien aineiden opintoja eikä siten tarvittavaa aineenhallintaa. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että päätös on tasa-arvolain vastainen ja syrjivä, koska häntä ei ole kutsuttu edes haastatteluun.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan myös päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä kiireellisesti.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on 23.12.2022 ja 27.12.2022 toimittanut lisäykset oikaisuvaatimukseen. Lisäksi hän on toimittanut Business Management -oppiaineen opetussuunnitelman sekä koulutukseensa ja opintoihinsa liittyviä selvityksiä. Oikaisuvaatimusten lisäyksissä viitataan muun muassa opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 23 §:ään. Ko. säännöksen mukaan kelpoisuutta vailla olevan valinta edellyttää, että valitulla on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito.

Tehtävään valitulle on varattu tilaisuus antaa lausuma oikaisuvaatimuksen johdosta. Hän ei ole antanut lausumaa. Tehtävään 1. varasijalle valittu on omalta osaltaan tehnyt oikaisuvaatimuksen rehtorin päätöksestä. Ko. oikaisuvaatimus käsitellään samassa lautakunnan kokouksessa 18.1.2023.

Rehtori on antanut selvityksen 10.1.2023.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on 17.1.2023 toimittanut oikaisuvaatimukseen osittaisen muutoksen, jonka mukaan hän ei vaadi rehtorin päätöksen kumoamista varasijalle valitun osalta. Hän on lähettänyt myös muita viestejä.

Hakuilmoitus

Tehtävä oli julkisessa haussa 11.11.-25.11.2022.

Kelpoisuusvaatimuksena tehtävään on lukion yhteiskuntaopin/taloustieteen lehtorin kelpoisuus.

Hakuilmoituksen mukaisesti tehtävässä edellytetään sujuvaa englannin kielen taitoa. Opetusaineina on yhteiskuntaoppi ja Business Management. Tehtävään sisältyy myös CAS-suoritusten ohjausta.

Hakuilmoituksen mukaisesti tehtävässä arvostetaan kokemusta IB-opetuksesta, ajanmukaisia tieto- ja viestintätekniisiä taitoja, hyviä vuorovaikutustaitoja sekä omaa näkemystä ja halukkuutta opetuksen kehittämiseen ja kykyä tiimityöskentelyyn

Hakuajan puitteissa saapui 12 hakemusta.

Kelpoisuus

Lukion aineenopettajan kelpoisuus määräytyy opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998, kelpoisuusasetus) 10 §:n mukaan.

Aineenopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka on suorittanut

- 1) ylemmän korkeakoulututkinnon;
- 2) yhdessä opetettavassa aineessa aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot, jotka ovat perus- ja aineopinnot sekä syventävät opinnot tutkinnon pääaineessa tai siihen rinnastettavassa kokonaisuudessa, laajuudeltaan vähintään 120 opintopistettä, ja kussakin muussa opetettavassa aineessa aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot, jotka ovat perus- ja aineopinnot yliopiston oppiaineessa tai siihen rinnastettavassa kokonaisuudessa, laajuudeltaan vähintään 60 opintopistettä;
- 3) vähintään 60 opintopisteen tai 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Sen estämättä, mitä edellä 2 kohdassa säädetään, aineenopettajan kelpoisuuden tuottavat yhdessä opetettavassa aineessa aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot, jotka sisältävät yliopistossa suoritettut perus- ja aineopinnot sekä syventävät opinnot, laajuudeltaan yhteensä vähintään 55 opintoviikkoa, ja kussakin muussa opetettavassa aineessa aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot, jotka sisältävät yliopistossa suoritettut perus- ja aineopinnot, laajuudeltaan yhteensä vähintään 35 opintoviikkoa.

Kelpoisuusasetuksen 10 a §:n mukaan, kun opetusta annetaan lukiokoulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman mukaisesti oppiaineessa, jota ei mainita lukiokoulutuksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa, aineenopettajaksi on 10 §:n 1 momentin 2 kohdan estämättä kelpoinen henkilö, joka on suorittanut yhteensä vähintään 120 opintopistettä tai vähintään 55 opintoviikkoa opetussuunnitelmassa mainitun oppiaineen sisältöön soveltuvia opintoja yliopistossa, jos tämä oppiaine on ainoa hänen lukiossa opettamansa aine, sekä henkilö, joka on suorittanut yhteensä vähintään 60 opintopistettä tai vähintään 35 opintoviikkoa oppiaineen sisältöön soveltuvia opintoja, jos hän opettaa lukiossa muuta ainetta, jossa hän on suorittanut 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettut 120 opintopisteen tai 55 opintoviikon laajuiset opinnot. Jos opinnot eivät sisälly tutkintoon, ne on osoitettava yliopiston antamalla erillisellä todistuksella.

Kelpoisuusasetuksen 12 §:n mukaan lukiokoulutuksessa opettajan tulee hallita opetuksessa käytettävä kieli. Kelpoisuusasetuksen 22 a §:n mukaan koulutuksen järjestäjä arvioi kielenhallinnan riittävyyden.

Kelpoisuusasetuksen 23 §:n mukaan sen estämättä, mitä muualla ko. asetuksessa säädetään, opetusta voidaan väliaikaisesti enintään vuoden ajaksi määrätä antamaan henkilö, jolla on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito. Tällainen henkilö voidaan kuitenkin määrätä antamaan

opetusta yli kuuden kuukauden ajaksi vain, jos tehtävän edellyttämät kelpoisuusvaatimukset täyttäviä henkilöitä ei ole määräystä annettaessa saatavilla tai jos siihen on muu erityinen syy.

Hakijoista kaksi oli katsottu koulutuksensa ja opintojensa osalta kelpoisiksi. Toinen heistä olisi valittu tehtävään, mutta hakija ilmoitti, ettei ota sitä vastaan. Toinen kelpoisuusvaatimukset täyttäneistä valittiin 1. varasijalle, koska tehtävään valitulla katsottiin olevan parempi englannin kielen taito. Sujuvaa englannin kielen taitoa oli edellytetty tehtävän hakuilmoituksessa.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 6 §:n mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa.

Perustuslain 125.2 §:n mukaisia yleisiä nimitysperusteita ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Taidolla tarkoitetaan koulutuksella ja kokemuksella hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet ovat tulkinnanvaraisuutensa vuoksi oikeudelliselta sitovuudeltaan väljiä. Virantäyttöön kuuluu myös harkintavaltaa. Nimitysperusteiden soveltamisen yhteydessä harkintavalta ilmenee muun muassa viranomaisen oikeutena määritellä viran työtehtävät, painottaa nimitysperusteita tehtävien mukaisesti sekä päättää siitä, mikä merkitys viranhakijoiden erilaisille ansioille on annettava.

Perustuslain yleisiä nimitysperusteita tulee tulkita yhteydessä kyseisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Tällöin huomioidaan myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Tehtävään valitun, varasijalle valitun ja oikaisuvaatimuksen tekijän ansiovertailu on oheismateriaalina.

Haastattelu

Kyseiseen tehtävään oli 12 hakijaa. Haastatteluun kutsuttiin kuusi hakijaa. Haastattelu oli englanniksi.

Viranhakumenettelyn luonteeseen kuuluu se, että useista hakijoista vain osa kutsutaan haastatteluun (KHO 2006:93). Esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa KHO 2005:44 on painotettu kokonaisharkintaa, missä kunnan oma käsitys koulun tarpeista ja tavoitteista sekä niiden edellyttämästä rekrytointitarpeesta saa sijaa muodollisten kriteerien ohitse.

Rehtorin selvityksen mukaan oikaisuvaatimuksen tekijää ei kutsuttu haastatteluun, koska hänellä ei ole kelpoisuusasetuksen mukaisia pedagogisia opintoja ja koska hänellä ei ollut aiempaa kokemusta opetustehtävistä perusasteelta tai toiselta asteelta.

Haastatteluun oli valittu ne hakijat, joiden katsottiin koulutuksen ja työkokemuksen perusteella parhaiten täyttävän tehtävän vaatimukset. Valinnassa oli painotettu pedagogisia opintoja ja opettajakokemusta.

Hakijoiden sukupuolella ei ole ollut vaikutusta eikä valinnoissa ole toimittu syrjivästi.

Yhteenveto

Kelpoisuutta vailla olevan hakijan valinta yli kuudeksi kuukaudeksi edellyttää kelpoisuusasetuksen 23 §:n mukaista erityistä syytä, kun saatavilla on ollut myös kelpoisuusvaatimukset täyttävä hakija.

Rehtorin selvityksen mukaan em. erityinen syy on ollut tehtävän edellytyksenä olevan sujuvan englannin kielen taidon riittämättömyys. Mikäli tehtävän hoidon edellytyksenä olevan asian ei ole katsottu täyttyvän, ei tällaista hakijaa olisi tullut valita varasijalle. Tämä huomioiden asiassa ei ole tullut riittävästi esiin, että kelpoisuusasetuksen 23 §:n mukainen erityinen syy kelpoisuutta vailla olevan hakijan valinnalle täyttyisi. Asiassa on siten perusteltua kumota rehtorin päätös ja palauttaa asia rehtorille uudelleen käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi.

Täytäntöönpanokieltovaatimus

Oikaisuvaatimuksen tekijä on vaatinut rehtorin päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä.

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttämäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Kyseinen määräaikainen tehtävä on alkanut 9.1.2023. Opetuksen järjestäminen on edellyttänyt, että tehtävään valittu on aloittanut tehtävässä. Päätösehdotuksessa esitetään, että rehtorin päätös kumotaan ja rehtori käsittelee ja ratkaisee asian uudelleen. Opetuksen järjestämiseksi on perusteltua, että 9.12.2022 tehtävään valittu henkilö voi jatkaa tehtävässä, kunnes rehtori on tehnyt uuden päätöksen asiassa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, tehtävään valitun ja varasijalle valitun hakemukset sekä rekrytoinnin loppuraportti ovat nähtävänä kokouksessa. Lisäksi lautakunnan jäsenet voivat tutustua asiakirjoihin ennen kokousta lautakuntasihteerin ilmoittamalla tavalla.

Päätöshistoria

Liitteet

1 Eriävän mielipiteen perustelut § 9, Keronen Jiri

Oheismateriaali

- Hakuilmoitus
- Ei julkaista Rehtorin päätös 9.12.2022 § 7 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Oikaisuvaatimus 14.12.2022 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Oikaisuvaatimuksen lisäys 23.12.2022 (sisältää henkilötietoja)

- Ei julkaista Oikaisuvaatimuksen lisäys 27.12.2022 (sisältää henkilötietja)
- Ei julkaista Rehtorin selvitys oikaisuvaatimuksen 14.12.2022 johdosta (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Ansiovertailu, oikaisuvaatimus 14.12.2022 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Oikaisuvaatimuksen osittainen muutos 17.1.2023 (sisältää henkilötietoja)

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tekijä
Tehtävään valittu